

УПУТСТВО О СПРОВОЂЕЊУ ПОСТУПКА ПОВРАТА ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРИЈЕДНОСТ СТРАНИМ ПОРЕСКИМ ОБВЕЗНИЦИМА

ГЛАВА I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет)

Овим упутством ближе се уређује начин и поступак добијања евиденционог броја код Управе за индиректно опорезивање, услови и начин заступања пред Управом, те услови, начин и спровођење поступка поврата пореза на додату вриједност (у даљем тексту: ПДВ) обвезницима који немају успостављено пословање у Босни и Херцеговини.

Члан 2.

(Правни основ)

Поврат пореза на додату вриједност обвезницима који немају успостављено пословање у Босни и Херцеговини, регулисан је:

- а) одредбом члана 53. Закона о порезу на додату вриједност ("Службени гласник БиХ", бр. 9/05, 35/05, 100/08 и 33/17) и
- б) одредбама чл. 93, 94 и 95. Правилника о примјени Закона о порезу на додату вриједност ("Службени гласник БиХ", бр. 93/05, 21/06, 60/06, 6/07, 100/07, 35/08, 65/10, 85/17 и 44/20).

Члан 3.

(Дефиниције)

Појмови који се користе у овом упутству имају следећа значења:

- а) *"страни порески обвезник"* подразумева пореског обвезника у смислу члана 12. Закона о порезу на додату вриједност, који на територији Босне и Херцеговине нема сједиште, пребивалиште, пословну јединицу или други облик успостављеног пословања, нити врши испоруку добара и пружање услуга на територији Босне и Херцеговине, изузев услуга из члана 53. став (2) тачка 2. од а) до ц) Закона,
- б) *"Захтјев"* подразумева захтјев за поврат ПДВ-а дефинисан у члану 94. Правилника о примјени Закона о порезу на додату вриједност,
- ц) *"Закон"* подразумева Закон о порезу на додату вриједност,
- д) *"Правилник"* подразумева Правилник о примјени Закона о порезу на додату вриједност,
- е) *"ПДВ"* подразумева порез на додату вриједност,
- ф) *"евиденциони број"* подразумева број који додјељује Управа за индиректно опорезивање страном пореском обвезнику за сврхе поврата ПДВ-а из члана 53. Закона,
- г) *"Управа"* - подразумева Управу за индиректно опорезивање.

ГЛАВА II - ОРГАНИЗАЦИОНА ЈЕДИНИЦА УПРАВЕ ЗА ПРИЈЕМ И РЈЕШАВАЊЕ ЗАХТЈЕВА

Члан 4.

(Организациона јединица Управе за пријем захтјева)

Захтјев, таксиран прописаном административном таксом, са документацијом чије је прилагање потребно за одлучивање по захтјеву, подноси се Групи за подршку у Одсјеку за порезе регионалног центра Управе на образцу из члана 94. Правилника, у свему попуњеног и поднесеног у складу са одредбама Правилника и овог упутства.

883

На основу члана 15. Закона о Управи за индиректно опорезивање ("Службени гласник БиХ", број 89/05), члана 61. став (2) Закона о управи ("Службени гласник БиХ", бр. 32/02, 102/09 и 72/17), члана 53. Закона о порезу на додату вриједност ("Службени гласник БиХ", бр. 9/05, 35/05, 100/08 и 33/17) и члана 95. Правилника о примјени Закона о порезу на додату вриједност ("Службени гласник БиХ", бр. 93/05, 21/06, 60/06, 6/07, 100/07, 35/08, 65/10, 85/17 и 44/20), директор Управе за индиректно опорезивање доноси

Члан 5.

(Организациона јединица Управе за рјешавање захтјева)

- (1) Организациона јединица Управе која одлучује о захтјеву је Група за подршку у Одсјеку за порезе Регионалног центра Мостар.
- (2) У случају да је захтјев из члана 4. овог упутства запримљен у Регионалном центру Бања Лука, Сарајево и Тузла исти ће бити прослијеђен на рјешавање у организациону јединицу из става (1) овог члана.

Члан 6.

(Евиденције)

Организациона јединица Управе из члана 5. став (1) овог упутства води посебне евиденције о поднесеним и ријешеним захтјевима за поврат ПДВ-а.

ГЛАВА III - ПРАВО НА ПОВРАТ ПДВ-а

Члан 7.

(Право на поврат)

Право на поврат ПДВ-а остварује страни порески обвезник који на територији Босне и Херцеговине нема сједиште, пребивалиште, пословну јединицу или други облик успостављеног пословања, нити врши испоруку добара и пружање услуга на територији Босне и Херцеговине, за ПДВ који му је обрачунат од стране пореских обвезника у Босни и Херцеговини за испоруке покретних добара и пружене услуге, као и за ПДВ који му је обрачунат на увезена добра у Босну и Херцеговину.

Члан 8.

(Обављање дјелатности у Босни и Херцеговини)

Страни порески обвезник који обавља дјелатност преко пословне јединице или другог облика успостављеног пословања у Босни и Херцеговини, као и страни порески обвезник који је због обављања дјелатности која подијеже плаћању ПДВ-а у Босни и Херцеговини регистрован путем пореског пуномоћника нема право на поврат ПДВ-а.

Члан 9.

(Услови за поврат ПДВ)

- (1) Страни порески обвезник из члана 7. овог упутства има право на поврат ПДВ-а, под условима прописаним у члану 53. Закона, чл. 93, 94 и 95. Правилника и чл. 16 и 17. овог упутства.
- (2) Страни порески обвезник не може остварити право на поврат за набављена добра и примљене услуге уколико за та добра и услуге не би могао остварити право на одбитак улазног пореза да ту дјелатност обавља:
 - а) у Босни и Херцеговини,
 - б) у земљи у којој је регистрован за плаћање ПДВ-а.
- (3) Право на поврат ПДВ нема страни порески обвезник који у држави у којој има сједиште нема право на потпуни одбитак.
- (4) За неосновано или погрешно обрачунати ПДВ не може се извршити поврат, укључујући и ПДВ обрачунат из разлога неиспуњавања услова за ослобађање од плаћања ПДВ-а ("нулта" стопа).
- (5) Страни порески обвезник који не приложи пореске фактуре из члана 17. став (2) тачка б) овог упутства не може остварити право на поврат ПДВ-а, чак и када се ради о износима мањим од 100 конвертибилних марака.
- (6) Право на поврат ПДВ-а нема страни порески обвезник за којег Управа утврди да је у периоду од двије године до дана подношења захтјева за поврат остварио поврат ПДВ-а по основу захтјева са нетачним подацима.
- (7) Уколико Управа утврди да је страни порески обвезник у току периода за који подноси захтјев вршио промет добара и услуга у Босни и Херцеговини, страни

порески обвезник се путем заступника обавјештава о обавези регистрације из члана 60. Закона.

ГЛАВА IV - ЗАСТУПАЊЕ СТРАНОГ ПОРЕСКОГ ОБВЕЗНИКА

Члан 10.

(Појам заступника)

- (1) Заступник је лице из члана 11. овог упутства које пред Управом заступа страног пореског обвезника у свим поступцима везаним за поврат ПДВ-а.
- (2) Заступник из става (1) овог члана овлашћен је за сву кореспонденцију са Управом, укључујући пријем рјешења и других аката у вези са поступком поврата.
- (3) У сврхе провјере и контроле података Управа може непосредно контактирати страног пореског обвезника.

Члан 11.

(Услови и критеријуми за заступање)

- (1) Заступник страног пореског обвезника из члана 10. овог упутства је лице које испуњава следеће услове:
 - а) да је регистрован код Управе као обвезник индиректних пореза по основу ПДВ-а,
 - б) да на дан провјере поднесеног захтјева нема неизмиреног доспјелог дуга по основу индиректних пореза, осталих прихода и такси које је Управа надлежна наплаћивати према прописима који регулишу област индиректног опорезивања;
 - ц) да се придржавао пореских и царинских прописа у претходном периоду, о чему подноси увјерење издато од надлежног суда о томе да ли је у последње три године правоснажно кажњаван и за које пореске и/или царинске прекршаје;
 - д) да се против подносиоца захтјева и/или његовог одговорног лица не води кривични поступак за кривично дјело у вези пословне дјелатности подносиоца захтјева и/или за кривично дјело у вези кршења пореских и/или царинских прописа, о чему подноси увјерење издато од надлежног суда;
 - е) да обавља дјелатност рачуноводства и/или ревизије у Босни и Херцеговини најмање три године до дана подношења захтјева, о чему подноси изјаву овјерену код надлежног органа,
 - ф) да у сталном радном односу има запосленог сертифицираног рачуновођу или овлашћеног ревизора, о чему подноси овјерене копије важеће лиценце и доказа о пријави конкретног радника.
- (2) Управа, на основу података из службених евиденција, утврђује испуњеност услова из става (1) тачке а) и б) овог члана, као и додатне провјере постојања дуга у бази података о прекршајима, а везане за услов из става (1) тачка ц) овог члана.
- (3) Испуњеност услова из става (1) тачке ц), д), е) и ф) овог члана доказује заступник.
- (4) Увјерења из става (1) тачке ц) и д) овог члана не могу бити старија од три мјесеца у односу на дан када је захтјев за издавање одобрења за заступање поднесен. Изјава и овјере из става (1) тачке е) и ф) овог члана не могу бити старије од мјесец дана у односу на дан када је захтјев за издавање одобрења за заступање поднесен.

Члан 12.

(Одобрење за заступање)

- (1) Прије првог заступања пред Управом, заступник подноси захтјев за издавање одобрења за заступање, уз приложене доказе из члана 11. овог упутства, те му се уз испуњење услова и критеријума за заступање доноси рјешење о одобравању заступања. Захтјев за издавање

одобрења за заступање, таксиран прописаном административном таксом, подноси се и рјешава на начин како је прописано у Глави II овог упутства. Захтјев се подноси на обрасцу "Захтјев за издавање одобрења за заступање" који је саставни дио овог упутства.

- (2) Лице којем је одобрен статус заступника мора и даље, у току важења одобрења, испуњавати услове и критеријуме за заступање. У току важења одобрења за заступање провјера поштивања услова и критеријума за заступање из члана 11. став (1) тачке а), б) и ц) Упутства по службеној дужности врши се приликом сваког поднесеног захтјева за поврат.
- (3) Одобрење из става (1) овог члана издаје се на неодређено вријеме и важи све док заступник испуњава услове и критеријуме за заступање из члана 11. овог упутства. У случају промјене података из одобрења, заступник је дужан о насталим промјенама одмах обавијестити издаваоца одобрења.
- (4) У случају да заступник престане испуњавати критеријуме и услове из члана 11. овог упутства, или на његов лични захтјев, покреће се поступак за укидање одобрења из става (1) овог члана.
- (5) Сектор за порезе сачињава и ажурира преглед лица којима је одобрен статус заступника, те се исти објављује се на web страници Управе.

Члан 13.

(Промјена заступника)

- (1) У случају да страни порески обвезник промијени заступника, Управи се достављају подаци за именованог заступника на начин како је прописано у члану 15. Упутства, при чему је потребно да је заступнику издато одобрење за заступање у складу са чланом 12. овог упутства.
- (2) Управа се о промјени заступника обавјештава приликом подношења првог захтјева након што је заступник промијењен, с тим да страни порески обвезник задржава евиденциони број из члана 16. овог упутства.

ГЛАВА V - ЕВИДЕНТИРАЊЕ СТРАНОГ ПОРЕСКОГ ОБВЕЗНИКА

Члан 14.

(Упитник за евидентирање)

- (1) Приликом подношења првог захтјева за поврат, заступник подноси попуњен Упитник за евидентирање страног пореског обвезника, на основу којег се додјељује евиденциони број под којим ће се страни порески обвезник водити код Управе за сврхе поврата ПДВ-а.
- (2) Упитник за евидентирање подноси се путем заступника на обрасцу "У-СПО", који је саставни дио овог упутства.

Члан 15.

(Измјена података)

- (1) Свака измјена података о страном пореском обвезнику, као и о заступнику, доставља се Управи на обрасцу из члана 14. Упутства, са ознаком да се ради измијењеном обрасцу.
- (2) У случају измјене заступника измјена се примјењује од датума обавјештавања УИО о промјени заступника извршеној у службеним евиденцијама Управе.

Члан 16.

(Евиденциони број)

- (1) По захтјеву достављеном у складу са чланом 14. овог упутства Управа врши додјелу Евиденционог броја страном пореском обвезнику.
- (2) Након завршеног поступка евидентирања, Управа издаје Потврду о евидентирању, која је саставни дио овог упутства.
- (3) Евиденциони број за сврхе поврата ПДВ-а обавезно се уписује на образац захтјева. Када се ради о првом захтјеву за поврат евиденциони број на захтјеву уписује овлашћени службеник Управе, након завршеног поступка евидентирања.
- (4) Евиденциони број користи се само у вези са повратом ПДВ-а страном пореском обвезнику и исти не представља идентификациони број обвезника индиректних пореза.

ГЛАВА VI - ПОСТУПАК ПОВРАТА ПДВ-а

Члан 17.

(Документација за поврат ПДВ-а)

- (1) Право на поврат остварује се путем захтјева. Подаци у захтјеву морају бити потпуни, довољни, разумљиви и тачни, посебно у погледу сврхе коришћења набављених добара и/или примљених услуга, како би се могло провјерити да ли су испуњени услови за одобравање поврата ПДВ-а по захтјеву.
- (2) Уз захтјев се прилаже сљедећа документација:
 - а) оригинал пуномоћи, овјерен од стране надлежног органа, коју је страни порески обвезник, за сврхе поврата ПДВ-а, дао заступнику, не старије од годину дана од дана издавања,
 - б) оригинали пореских фактура о набављеним добрима и примљеним услугама у Босни и Херцеговини које гласе на страног пореског обвезника и које су издате у складу са чланом 55. Закона,
 - ц) оригинали јединствених царинских исправа по којима је извршен увоз добара, уколико се ради о увозу,
 - д) оригинал потврде пореског органа државе у којој страни порески обвезник има сједиште, која садржи идентификациони број пореског обвезника за сврхе ПДВ-а (ПДВ број), да исти остварује право на потпуни одбитак улазног пореза, као и податак о врсти дјелатности коју страни порески обвезник врши, а која не може бити старија од шест мјесеци од дана издавања.
- (3) Пуномоћ из става (2) тачка а) овог члана подноси се на обрасцу "Пуномоћ", који је саставни дио овог упутства.
- (4) Документација из става (2) тачка д) овог члана мора бити званично преведена на један од службених језика у Босни и Херцеговини. За сврхе обезбијеђења свих потребних података страни порески обвезник може користити образац "Потврда о статусу пореског обвезника", који је саставни дио овог упутства.
- (5) Износи за који се тражи поврат ПДВ морају бити изражени у конвертибилним маркама.
- (6) Уколико се уз захтјев за поврат подноси више од 30 пореских фактура, заступник је дужан да уз исте, у електронској форми, достави спецификацију пореских фактура, са подацима из спецификације обрасца "ПДВ-СПО", у формату "excel" на одговарајућем медију или преносивој меморији.
- (7) У случају да уз захтјев који се подноси за одговарајући квартал нису приложене све пореске фактуре по којима

страни порески обвезник може остварити право на поврат, недостајуће пореске фактуре подносе се путем захтјева који се подноси за календарску годину.

Члан 18.

(Отклањање недостатака)

- (1) Уколико захтјев не садржи све потребне податке или заступник не испуњава услове из члана 11. став (1) овог упутства, те уколико уз исти није приложена сва прописана документација, затражиће се од заступника страног пореског обвезника да у року од петнаест дана од дана пријема обавјештења отклони недостатке.
- (2) Ако недостаци не буду отклоњени у року из става (1) овог члана, по предметном захтјеву ће се поступати у складу са одредбама ЗУП-а.

Члан 19.

(Рјешење о поврату)

- (1) Када надлежна организациона јединица УИО утврди да су испуњени услови из члана 9. овог упутства, шеф Групе за подршку доноси одлуку по захтјеву за поврат, сагласно одредбама Закона о поступку индиректног опорезивања.
- (2) У случају да Управа оспори захтјев у цјелости или дјелимично, издаје рјешење о одбијању захтјева за поврат или рјешење о износу ПДВ-а на који страни порески обвезник има право на поврат.
- (2) Рјешење се доноси у року од шест мјесеци од дана подношења комплетног захтјева.
- (3) Поступак по изјављеној жалби на рјешење проводи се у складу са одредбама члана 136. Закона о поступку индиректног опорезивања. Првостепену одлуку по жалбама изјављеним на рјешење доноси шеф Одељења за порезе у Регионалном центру Мостар.
- (4) Рјешење се доставља заступнику са сједиштем у Босни и Херцеговини.
- (5) У случају када Управа одобри право на поврат, иста поништава приложене оригинале фактура натписом "искоришћено" и печатом Управе и враћа их обвезнику, а копије истих задржава у својој евиденцији.

Члан 20.

(Поврат средстава)

- (1) Поврат средстава, на основу донесеног рјешења, врши Сектор за пословне услуге Управе.
- (2) Поврат ПДВ-а се врши са јединственог рачуна на рачун заступника или на рачун страног пореског обвезника који је отворен у Босни и Херцеговини, а који је наведен у обрасцу "ПДВ-СПО".
- (3) Исплата износа поврата ПДВ се врши у конвертибилним маркама.
- (4) Ако је ПДВ враћен, а накнадно се утврди да су подаци из захтјева нетачни, уплаћени износ се враћа Управи, и то у року од 10 дана од дана уручења акта заступнику, којим орган из члана 5. став (1) овог Упутства, налаже заступнику обавезу враћања неосновано уплаћених средстава.

ГЛАВА VII - ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 21.

(Саставни дио Упутства)

Саставни дио овог упутства чине:

- а) Образац "Пуномоћ",
- б) Образац "У-СПО" (Упитник за добијање евиденционог броја за страног пореског обвезника у сврху поврата ПДВ),
- ц) Образац "Потврда о евидентирању страног пореског обвезника",
- д) Образац "Потврда о статусу пореског обвезника",
- е) Образац "Захтјев за издавање одобрења за заступање",
- ф) Образац "Одобрење за заступање страних пореских обвезника".

Члан 22.

(Ступање на снагу)

Ово упутство ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Број 01-02-2-2436/20
24. новембра 2020. године

Директор
Др **Миро Цакула**